

[Henry Christensen.]

„illoyal handling over for Handelen, som med rette kunne bebrejdes redaktøren.““

Må jeg endvidere lige citere fra slutningen af udtalelsen:

„Hvad angår fru Sauntes bemærkning „uden nogen form for autorisation“ eller tilladelse til at sende et telegram til Ritzans Bureau, skal jeg oplyse, at jeg i over 4 år af min tid i Grønland var korrespondent til Ritzaus Bureau, hvilken ordning ikke alene var godkendt af ministeriet for Grønland, men faktisk var et led i ansættelsesbetingelserne.“

Jeg mener, at det er nødvendigt, at folketinget foretager en nøje vurdering af tingene, men at det især er spørgsmålet om at værne folketingets rettigheder, sagen må dreje sig om.

Lannung: Det egentlige grundlag for venstres og de konservatives såvel som det ærede medlem hr. Aksel Larsens forslag til folketingsbeslutning om rigsretstiltale mod fhv. minister Kjærboel kan formentlig kun søges i ét bestemt punkt i hr. Kjærboels svar på hr. Augo Lynges spørgsmål om forsvarelsen af at opretholde vinterbesejling på Grønland. Der gives imidlertid i svaret mange rigtige og formentlig helt uangribelige grunde for opretholdelse af vintersejlad på Grønland. Det bør intet øjeblik glemmes, at vintersejlad, som det er nævnt, havde været praktiseret en længere årrække, før hr. Kjærboel kom til, og det først af amerikanerne under krigen og senere både af Grønlands styrelse under de skiftende ministre og af de private rederier i henhold til kontrakt med styrelsen, alt sammen uden at der indtil 1957 fra nogen side var rejst indvendinger derimod.

Det bør også erindres, at hr. Kjærboels synspunkt med hensyn til vinterbesejling senere — og det endog efter den dybt tragiske „Hans Hedtoft“-katastrofe — er blevet godkendt af det særlig sagkyndige Vedeludvalg, nedsat vedrørende besejling af Grønland, idet dette udvalg i sin betænkning af september 1959 jo positivt går ind for vinterbesejling af Grønland. Det siges udtrykkeligt i besejlingsudvalgets betænkning — jeg beder om lov til korte citater nu og da —

„at på grundlag af samtlige foreliggende oplysninger og efter indgående overvejelser er udvalget kommet til den overbevisning, at sejlad mellem Grønland og det øvrige Danmark i alle årets måneder må anses nødvendig“, og at den vil være forsvarlig under forudsætning af de nødvendige forsigtighedsforanstaltninger.

Det er derfor også rigtigt, når hr. Kjærboel i sit svar nr. 2 til hr. Augo Lynges konkluderer i, at det jo ikke er

„af prestigegrunde eller usaglige grunde, vi opretholder denne sejlad; det er til gavn for Grønland og grønlanderne og til gavn for det grønlandske erhvervsliv.“

Der er ved hr. Kjærboels svar efter min opfattelse for så vidt sagligt og reelt set ikke vakt noget urigtigt indtryk hos spørgeren, endsiges folketinget. Det eneste punkt, der kan sættes ind imod, er det forhold, at hr. Kjærboel i sit svar som et led i argumentationen til støtte for sit synspunkt påberåber sig en erklæring fra den grønlandske handelskaptajner og omtaler erklæringen som den autoritative erklæring uden at gøre opmærksom på, at der dog havde været visse forudgående vanskeligheder, således at erklæringen kun kunne påberåbes med en vis varsomhed. Jeg deler det synspunkt, som har fundet udtryk i undersøgelsesudvalgets beretning, at erklæringen af 11. marts ved besvarelsen af hr. Augo Lynges spørgsmål er tillagt større vægt, end dens tilblivelseshistorie kunne berettige til. Der er af hr. Kjærboel blevet lagt for meget eftertryk på erklæringen, og det, selv om hr. Kjærboels egne udtalelser om, hvor meget han vidste om dens tilblivelse, lægges til grund, thi han vidste i hvert fald, at dens tilblivelse ikke havde været uden visse vanskeligheder.

Jeg deler også det synspunkt, at der for direktør Christiansen og vice direktør Magnus Jensen havde været grund til kraftigere end sket over for hr. Kjærboel at fremhæve betænkelighederne ved uden forbehold at lægge erklæringen til grund. Og med hensyn til det udkast til ministerens besvarelse af hr. Augo Lynges spørgsmål, som de to herrer har udfærdiget til ministerens brug, er jeg også enig i, at erklæringen ikke på nogen måde kan siges af dem at være benyttet „med varsomhed“, således som de har villet hævde i deres forklaringer. De udtryk, de